

Colegiul Economic "Octav Onicescu" Botoșani
Anul școlar 2019-2020 (perioada cursurilor suspendate 11.03. – 12.06)
Disciplina *Logică, argumentare și comunicare*; Clasa a IX-a
Prof. Paul Octav

Demonstrația și Combaterea

Demonstrația este procesul prin care o propoziție dată este arătată ca fiind adevărată pe baza altor propoziții adevărate.

Combaterea este procesul invers demonstrației, în care o propoziție dată este arătată ca fiind falsă pe baza unor propoziții adevărate.

Structura demonstrației:

Orice demonstrație are 3 elemente componente:

1. **Teza de demonstrat** (demonstrandum) - este propoziția care va fi supusă procesului de demonstrare;
2. **Fundamentul demonstrației** (principia demonstrandi) - premisele sau propozițiile din care urmează să derivăm teza.
3. **Procesul de demonstrare** - raționamentul prin care derivăm teza din fundament.

După cum se poate lesne observa, există o asemănare foarte mare între demonstrație și argumentare. Dar, de asemenea, există și **deosebiri** semnificative:

Argumentarea:

- este subiectivă,
- este folosită în îndeosebi în comunicarea de zi cu zi,
- are ca scop principal convingerea interlocutorului

Demonstrația:

- este obiectivă,
- este utilizată în cercetarea științifică,
- are ca scop aflarea adevărului științific.

Corectitudinea în demonstrare

Pentru ca o demonstrație să fie corectă trebuie să respecte două seturi de reguli:

A. Reguli ale tezei:

1. Teza trebuie să fie clar și precis formulată (nu se acceptă teze care conțin figuri de stil, termeni vagi, expresii neclare etc.),
2. Teza trebuie să fie o propoziție cel puțin probabilă (nu poate fi acceptată o teză despre care știm sigur sau aproape sigur că este falsă),
3. Teza trebuie să rămână aceeași pe tot parcursul demonstrației (nu este permis ca plecând pentru a argumenta o idee să sfârșim prin a arăta altceva).

B. Reguli ale Fundamentului:

1. Premisele demonstrației trebuie să fie propoziții adevărate (din premise false se poate demonstra orice),

2. Demonstrarea argumentelor (a premiselor) trebuie să fie independentă de demonstrarea tezei - adică , dacă una dintre premise nu a fost demonstrată încă (deci adevărul ei nu este încă sigur), trebuie să facem o demonstrație suplimentară pentru ea.
3. Demonstrația trebuie să fie corectă - adică demonstrația trebuie să se desfășoare pe baza unei scheme de inferență valide.

Clasificarea demonstrațiilor

Există mai multe tipuri de demonstrații în funcție de o multitudine de criterii.

1. După procedeul utilizat:

- a) demonstrații intuitive (când arăți cuiva cum să facă un anumit lucru, sau o activitate),
- b) demonstrații formalizate (prin formule, scheme logice etc.)

1. După felul în care se sprijină pe experiență:

- a) demonstrații inductive (care se bazează pe date concrete din experiență)
- b) demonstrații deductive (care nu se bazează pe date concrete).